

ÅRSRAPPORT 2015

ANSVARSFULLA INVESTERINGAR

INNEHÅLL

2015 i korthet	3
Nya investeringar med tydlig samhällsnytta	4
Finansiellt resultat	6
Svenska kyrkans arbete för en mer hållbar finansbransch	9
Vårt engagemang i klimatfrågan	10
Bolagsdialoger	11

Det här är femte året i rad som vi producerar *Årsrapport ansvarsfulla investeringar*. Från och med i år produceras Årsrapporten i ett litet annorlunda format. "Årets händelser" med information om bland annat nya investeringar, finansiellt resultat och pågående bolagsdialoger återfinns i detta dokument där du också finner några länkar till ytterligare information på nätet. Mer "permanent" dokumentation om till exempel vårt arbetssätt, våra samarbetspartners och styrning, som vi tidigare år skrivit om direkt i rapporten återfinns nu tillsammans med andra fördjupningstexter istället på hemsidan. Där finner du också som tidigare information om våra innehav, finanspolicyn, med mera: www.svenskakyrkan.se/ekonomiochfinans alternativt direkt till www.svenskakyrkan.se/ansvarsfullainvesteringar.

2015 I KORTHET

FORTSATT STABIL FINANSIELL AVKASTNING

Resultatet för 2015 innebär att avkastningen för Svenska kyrkans kapitalförvaltning på nationell nivå överträffar det långsiktiga avkastningsmålet, både för året 2015 och för en tioårsperiod. Avkastningen under 2006–2015 var 70,4 procent, vilket motsvarar 5,5 procent per år. Den årliga reala avkastningen, d.v.s. utöver inflationen, var, under denna period, 4,4 procent i genomsnitt. Avkastningskravet i reala termer har sedan 2010 varit 3 procent och före det 4 procent per år.

För 2015 blev resultatet, inklusive bank- och förvaltningsarvodet, 326,3 mnkr (885,2 mnkr föregående år). Totalavkastningen uppgick till 5,1 procent (16,0 procent föregående år). Detta är 2 procentenheter högre än det reala avkastningsmålet och 2,5 procentenheter bättre än vårt jämförelseindex. Det är fjärde året i rad som avkastningen överträffar det sammanvägda jämförelseindexet för förvaltningen.

Vid årsskiftet uppgick det förvaltade kapitalet till 6 759,5 mnkr (6 432,6 föregående år).

NYA INVESTERINGAR MED TYDLIG SAMHÄLLSNYTTA

Under året som gått, har vi fortsatt med inriktningen mot investeringar med en tydlig samhällsnytta. Vi har gått in i en grön obligationsfond, en fond för energieffektiviseringar i sydöstra Europa, en fond för hållbara småbanker, en nygammal mikrofinansfond och en fastighetsfond med grön profil.

VÅRT ENGAGEMANG I KLIMATFRÅGAN

2015 var ett stort år för klimatet. Ett historiskt avtal slöts i Paris, där de flesta av världens länder lovade försöka bromsa klimatförändringarna. Svenska kyrkan är mycket engagerad i klimatfrågan på många olika sätt, även inom kapitalförvaltningen, då vi sedan länge investerar i lösningarna och avstår från kol, olja och gas.

UTMÄRKELSE

Svenska kyrkan tilldelades i januari 2015 CFA Swedens ESG Award 2014, tillsammans med SPP och Fjärde AP-fonden. Juryns motivering lyder:

”Dessa institutioner har visat ledarskap och engagemang i klimatfrågan, var och en på sitt eget sätt, utifrån sina förutsättningar. Alla tre har införlivat sin syn på fossila bränslen i sina investeringsstrategier för att generera högre avkastning. De har visat att man inte behöver offra kortsiktiga mål för att nå långsiktiga syften. Genom sitt ledarskap har de inbjudit till en branschdialog och inlett utvecklingen av olika verktyg för en hållbar investeringsstrategi.”

NYA INVESTERINGAR MED TYDLIG SAMHÄLLSNYTTA

GRÖNA OBLIGATIONER

Under våren 2015 gick vi in i en nystartad fond med gröna obligationer. Fonden placerar i obligationer som finansierar projekt såsom förnybar energi, energieffektiviseringar och infrastruktur för vatten och avlopp. Intresset för gröna obligationer har vuxit lavinartat i världen de senaste åren. Det är ett enkelt sätt att få grön avkastning från en ränteplacering. För att säkerställa att pengarna verkligen går till de avsedda projekten och att dessa inte hade kommit till stånd ändå, finns en process med ”second opinion” d.v.s. att en fristående organisation, ofta icke-vinstdrivande, granskar obligationen. I dag finns ingen standard men ett frivilligt ramverk för gröna obligationer, Green Bond Principles. Den fond vi har valt, förvaltas av SPP/Storebrand och investerar i gröna och hållbara obligationer runt om i världen, även Sverige, som leder till stora förbättringar inom främst klimat och vatten. Läs mer om fonden [här](#) och om Green Bond Principles [här](#).

REN ENERGI I SYDÖSTRA EUROPA

Under vårvintern 2016 gick vi in i en räntebärande fond med stor klimatnytta, Green for Growth Fund. Fonden lånar ut pengar till företag, jordbruk, hushåll och kommuner som vill spara energi eller byta från fossil till förnybar energi i länder som Albanien, Bosnien och andra nya marknader. Utlåningen sker via lokala banker, som också utbildas i hur de kan främja energieffektivisering hos låntagarna. Fonden är unik för att den har stor och mätbar samhällsnytta (impact) till låg finansiell risk.

Sedan start 2009, har utsläppen av koldioxid i genomsnitt halverats i de projekt som finansierats. Många verksamheter har dessutom moderniserats, sänkt sina energikostnader och gett positiva hälso- och miljöeffekter. Bakom fonden står stora aktörer som Europeiska investeringsbanken och Världsbankens finansorgan, IFC. Läs mer [här](#).

MIKROFINANS 2.0

Två fonder med tydlig samhällsnytta som Svenska kyrkan har investerat i under 2015 gäller mikrofinans och dess nästa steg. Den första var Sapphire, en nystartad fond som vi gick in i som såddfinansiär. Den syftar till att stärka den reala ekonomin och förser småbanker, som vill bli hållbara, med långsiktigt kapital, så att mindre och medelstora företag kan låna pengar, växa och bygga stabila lokala ekonomier. Dessa företag har fokus på miljö, hälsa, utbildning och andra sociala frågor. Småbankerna i fonden lånar ut en större del av sina tillgångar, nästan dubbelt så mycket, till individer och lokala företag, jämfört med många storbanker. De är inte heller på samma sätt inblandade i handel med olika finansiella instrument och de risker det medför. I skenet av finanskrisen kan man därför säga att fonden bidrar till att minska riskerna och stärka det globala, finansiella systemet. Läs mer [här](#).

Sapphire är på många sätt en vidareutveckling av mikrofinansiering, där både långgivaren och låntagaren har vuxit. De mikrofinansinstitut som vill bli regelrätta banker, med rätt att till exempel ta emot insättningar, får med denna fond tillgång till långsiktigt kapital som de kan låna ut till lokala, lite större företag som har andra behov av finansiella tjänster än när de var mikroföretag. Fonden har tagits fram på initiativ av ett globalt nätverk för hållbara banker. Läs mer [här](#) och [här](#).

Mikrofinansiering har sedan länge varit en del av Svenska kyrkans internationella arbete, framförallt genom Oikocredit, en av världens främsta mikrofinansaktörer, som Svenska kyrkan var med och grundade för över 40 år sedan. Vi gick in som såddfinansiär i Sveriges första mikrofinansfond för institutionella investerare, som lanserades av SEB 2013 (SEB Microfinance Fund), och gjorde en ny investering i deras tredje, uppföljande fond i maj 2015. Fonden investerar i institut som lånar ut små belopp, ofta några tusenlappar, till mikroföretag som kanske består av en person som t.ex. behöver investera i en symaskin.

Ett innehav i mikrofinansfonden är M-KOPA Solar som i dag förser över 300 000 hushåll i Kenya, Tanzania och Uganda med elektricitet från solceller, som räcker för att dagligen ladda fem mobiltelefoner, en radio och tre LED-lampor. För samma belopp, en halv dollar, som det i dag kostar ett hushåll utan tillgång till elektricitet att köpa sitt dagliga behov av fotogen för att få t.ex. belysning, kan man i stället på avbetalning köpa ett paket med solceller, ett batteri och några lampor. Efter ett år när allt är betalt, får man behålla utrustningen. Betalningarna görs via mobiltelefon, som också laddas av solcellerna. Företaget kan övervaka tekniken på distans och ingripa ifall den inte fungerar eller om kunden inte betalar. När det första köpet är avklarat, kan man fortsätta och växla upp till ett större batteri som räcker till en digital-TV, vilket är mycket populärt. Företaget växer med 500 nya kunder per dag och har över 750 heltidsanställda och 1 200 agenter ute i fält.

FASTIGHETER MED GRÖN PROFIL

Under 2015 investerade vi i ytterligare en fastighetsfond, Thule Real Estate som förvaltas av Skandia Fastigheter. Miljöarbetet i fastigheterna handlar mycket om att sänka energiförbrukningen på olika sätt, t.ex. genom solavskärmning, trimmad ventilation, närvarostyrd LED-belysning och att erbjuda kunderna gröna hyresavtal, varvid båda parter förbinder sig att minska miljöpåverkan på olika sätt.

Stadsdelen Masthusen i Malmö är den första i sitt slag i Norden som har hållbarhetscertifierats enligt systemet BREEAM Communities. Fastigheten, som hör till Thule, har dessutom fått högsta betyg. Den genererar nästan hela sitt energibehov lokalt via bergvärme och solceller. Taket och en husvägg täcks av växter som bidrar till den biologiska mångfalden. Fastigheten ska också ge ökad livskvalitet för brukarna i kontoren och bostäderna, även direkt utanför fastigheten genom till exempel god service, kollektivtrafik och grönskande mötesplatser.

Även en totalrenoverad fastighet på Sveavägen 44 i Stockholm är certifierad enligt BREEAM och nådde den högsta betygsnivån, vilket de var först med i Sverige.

FINANSIELLT RESULTAT

LÅNGSIKTIGHET I FOKUS

I uppdraget från kyrkostyrelsen framgår tydligt att förvaltningens fokus ska vara det långsiktiga resultatet. Avkastningsmålet är 3 procent per år utöver inflationen, mätt över rullande tioårsperioder. För att uppnå kravet, har vi skapat en balanserad förvaltning som består av aktier, räntebärande värdepapper, fastigheter och alternativa investeringar. Att vi valt att gå in i fastigheter och alternativa investeringar, beror till stor del på att vi vill begränsa risken i den sammanlagda förvaltningen genom att komplettera med tillgångsslag vars avkastning inte förväntas samvariera med aktie- och räntemarknaderna i särskilt hög grad. Investeringar inom alternativa placeringar, som ofta görs i onoterade innehav, ger också möjlighet till mer nischade placeringar som ger tydlig samhällsnytta, där Svenska kyrkan ”gör skillnad”.

Under 2015 har vi ökat våra investeringar något i fastigheter och inom alternativa placeringar, där vi, i nuvarande extrema lågräntemiljö, förväntar oss en över tid högre avkastning jämfört med mer traditionella ränteplaceringar.

För 10-årsperioden 2006–2015 var avkastningen 70,4 procent, motsvarande 5,5 procent i årlig avkastning. Avkastningsmålet för samma period var 55,2 procent. Grafen sid 7 illustrerar detta. Den årliga, reala avkastningen, d.v.s. utöver inflationen, var 4,4 procent i genomsnitt under denna period. Avkastningskravet i reala termer har sedan 2010 varit 3 procent och före det 4 procent per år.

RESULTAT 2015

Resultatet 2015 inklusive bank- och förvaltningsarvoden uppgick till 326,3 mnkr (885,2 mnkr f.å.) Avkastningen för den sammanlagda förvaltningen uppgick till 5,1 procent (16,0). Detta är 2,0 procentenheter

högre än det reala avkastningsmålet och 2,5 procentenheter bättre än vårt jämförelseindex. Det är fjärde året i rad som avkastningen överträffar den sammanvägda jämförelseportföljens (normalportföljens¹) avkastning. Under 2015 berodde detta uteslutande på att förvaltarna av främst globala aktier och i viss mån aktier på tillväxtmarknaderna (Emerging Markets) presterade betydligt bättre än sina respektive marknader (jämförelseindex). Den s.k. taktiska tillgångsallokeringen hade dock väldigt liten betydelse under 2015.

Bland de olika tillgångsslagen, gav globala aktier den högsta avkastningen med 11,2 procent, följda av fastigheter med 8,8 procent. Den svenska aktiemarknaden var stark under året, SIXRX gick upp med 10,4 procent. Tyvärr lyckades vår svenska aktieportfölj endast nå upp till hälften av denna avkastning (5,2 procent), till stor del p.g.a. på att småbolag, som vi endast äger i liten utsträckning, var årets ”börsraket”. Det kompensterades dock, som vi nyss konstaterade, mer än väl av att aktieförvaltarna, för både globala aktier och tillväxtmarknader, lyckades betydligt bättre på sina respektive marknader.

Som väntat, med hänsyn till de låga räntenivåerna, blev avkastningen inom räntemandaten låg under året, men ändå positiv.

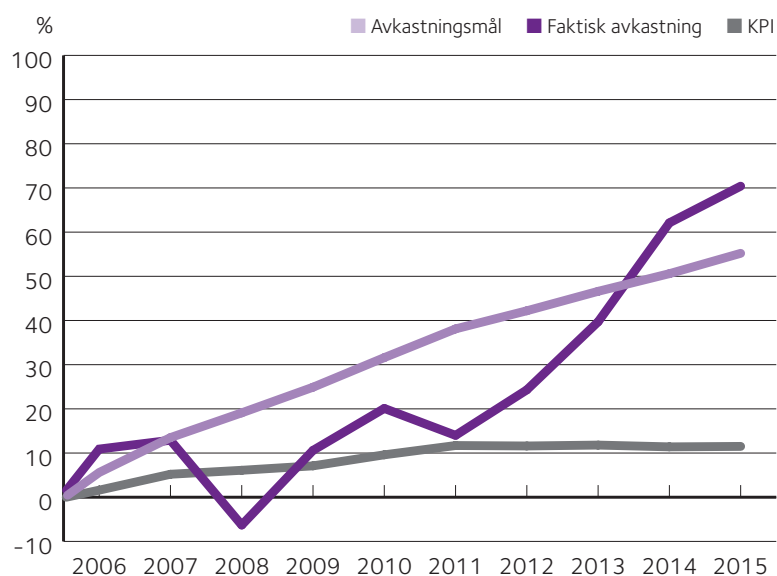
Alternativa placeringar bidrog i mycket lägre grad till resultatet 2015 jämfört med året innan. Den främsta anledningen är en negativ avkastning (-1,9 procent) för den hedgefond (Excalibur) som ingår i portföljen (och som är den enskilt största placeringen inom tillgångsslaget). Dessutom förstärktes 2014 års resultat av att mikrofinansfonden hade en osedvanligt hög avkastning på grund av en positiv valutaeffekt.

Flera av investeringarna inom tillgångsslagen fastigheter och alternativa placeringar är långsiktiga engagemang, där investeringsperioden sträcker sig över flera år och där vi i ett par fall endast gjort de initiala

¹ Vårt sammanvägda jämförelseindex utgår från den långsiktiga strategiska allokeringen. I denna s.k. normalportfölj var fördelningen mellan tillgångsslagen 2015 följande: globala aktier 20%, svenska aktier 20%, Emerging Markets aktier 10%, räntebärande värdepapper 30%, företagsobligationer 5%, fastigheter 5% och alternativa placeringar 10%. I tabellen på sid xx framgår vilka jämförelseindex vi använder för respektive tillgångsslag.

investeringarna. Utöver det redovisade, investerade kapitalet inom dessa portföljer fanns vid årsskiftet ytterligare åtaganden på ca 300 mnkr som kommer att investeras i under de närmaste åren.

Tabellerna nedan redovisar mer information om resultatet för 2015 och vår historiska avkastning fem och tio år bakåt i tiden. Tioårsresultatet ser vi som vår viktigaste måttstock.

* Grafen visar avkastningen för respektive helår, med en mätpunkt per år. Sedan 2010 är avkastningsmålet 3 % realt. Åren 2005 till 2009 var det 4 % realt.

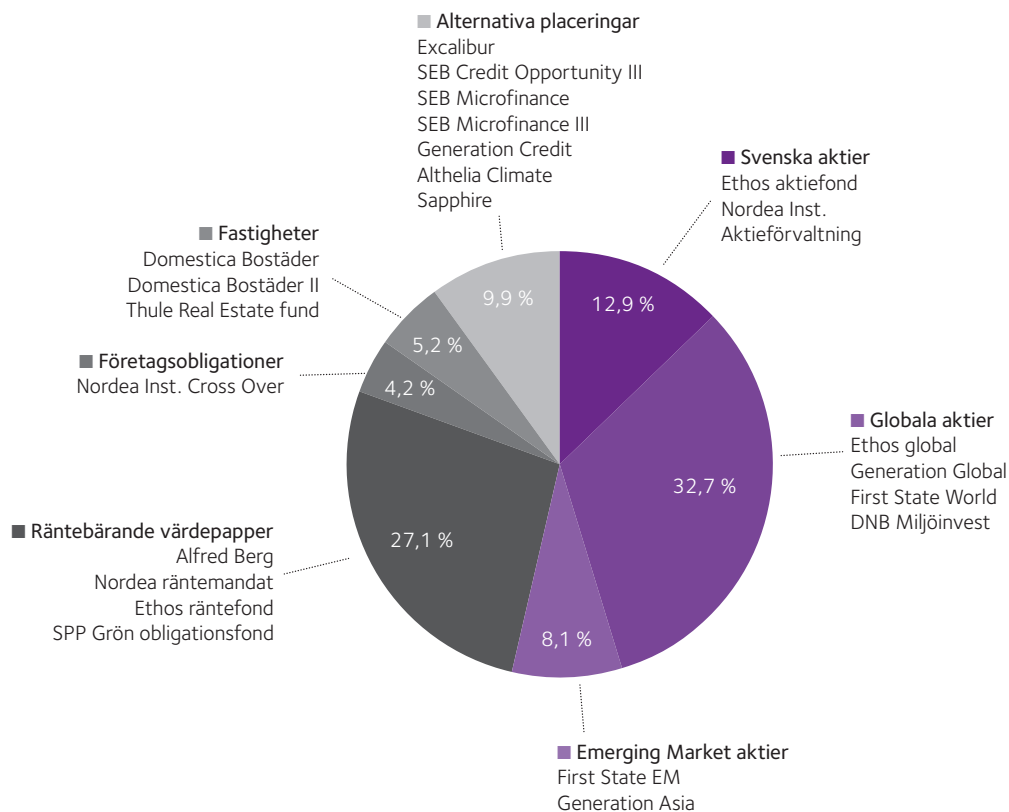
Tillgångsslag	Resultat 2015 mnkr	Avkastning helår 2015		Avkastning helår 2014		Årlig genomsnittlig avkastning 2011–2015		Jämförelse-index
		Portfölj	Index	Portfölj	Index	Portfölj	Index	
Svenska aktier	69,1	5,2 %	10,4 %	15,5 %	15,8 %	6,9 %	10,5 %	SIX RX
Globala aktier *	234,0	11,2 %	3,6 %	26,3 %	22,7 %	11,9 %	9,6 %	DJSI World
Emerging Markets	-15,6	-2,8 %	-7,8 %	27,0 %	18,7 %	6,6 %	-0,4 %	MSCI EM
Räntebärande värdepapper	4,6	0,2 %	0,5 %	7,2 %	7,1 %	3,9 %	3,9 %	OMRX Bond
Företagsobligationer **	3,3	1,2 %	-0,5 %	7,0 %	8,8 %			Merrill Lynch EMU
Fastigheter ***	24,5	8,8 %	3,1 %	7,1 %	2,7 %			KPI + 3 %
Alternativa placeringar	6,4	1,2 %	3,1 %	8,8 %	2,7 %	5,8 %	2,9 %	KPI + 3 %
Totalt	326,3	5,1 %	2,6 %	16,0 %	12,5 %	7,2 %	6,0 %	

* I tillgångsslaget, som i sin helhet mäts mot DJSI, ingår DNB Miljöinvest (avkastning 11,7 %, benchmark Wilderhill New Energy index 9,4 % för 2015).

** Innehav totalt i 30 månader, därför redovisas ingen långsiktig genomsnittlig avkastning.

*** Innehav totalt i 36 månader, därför redovisas ingen långsiktig genomsnittlig avkastning.

FÖRDELNING MELLAN TILLGÅNGSSLAGEN (31 DEC 2015)

DE TIO STÖRSTA INNEHAVEN

Svenska aktier

Hennes & Mauritz
Nordea
Atlas Copco
Autoliv
Swedbank
SEB
ABB
Volvo
Ericsson
Millicom Int. Cellular

Globala aktier

Linear Technology Corp
Unilever
Nielsen Holdings Plc
MSCI Inc
Tencent Holdings Limited
Naver Corporation
Mediatek Inc
Sirona Dental Systems Inc
Legrand SA
Microsoft Corp

Emerging markets

Unilever
Marico
Taiwan Semiconductor Manufacturing
Company Ltd
Tech Mahindra Limited
Standard Foods Corp
Natura Cosmeticos SA
Manila Water Company
Tencent Holdings Limited
Dr. Reddy's Laboratories Ltd.
Samsonite International

SVENSKA KYRKANS ARBETE FÖR EN MER HÅLLBAR FINANSBRANSCH

Vi har under flera år, i olika sammanhang, framfört att finansbranschen behöver omdefiniera sin roll i samhället och ekonomin. Inte minst klimatförändringarna har behov av nya investeringsformer och en förändrad syn på risk, både i det korta och i det längre perspektivet. Vi ser tecken på att detta händer på flera håll. Flera stora pensionsförvaltare i Europa har detta på sitt bord och FN har ett program, Inquiry into the Design of a Sustainable Financial System, varvid man visar de goda exempel som redan finns samt ger konkreta förslag på hur vägarna framåt kan se ut för att förena finansbranschen med målen för en hållbar utveckling.

Men finansbranschen kan inte ensam lösa större samhällsproblem eller investera i de lösningar vi alla förstår är vägen framåt. Som så ofta måste politikerna ge de ramar och spelregler som gör att marknadskrafterna kan verka för det gemensamma bästa. I Sverige ligger dessa frågor på finansmarknadsminister Per Bolunds bord. Exempelvis har regeringen gett Finansin-

spektionen i uppdrag att utreda om det svenska finansiella systemet behöver stresstestas även för klimatrisker. Rapporten släpptes i mars och konstaterar att Sverige löper lägre risk än många andra länder, eftersom vi inte är lika exponerade mot fossil energi. Finansinspektionen uppmanar ändå de svenska bankerna att stresstesta sin utlåning och sina tillgångar utifrån hårdare klimatregleringar och ett förändrat klimat.

Svenska kyrkan har under året deltagit i flera sammanhang, då vi också har kommunicerat vår syn på dessa frågor direkt till ministern. Ett sådant tillfälle var vid vårt seminarium i Almedalen, Visby, till vilket vi bjudit in Per Bolund, Sarah McPhee, som varit vd för pensionsbolaget SPP i många år, Mats Andersson, vd på Fjärde AP-fonden och Svenne Junker, forskare på Handelshögskolan i Stockholm. Frågan vi ställde var om finansbranschen var redo att anta klimatutmaningen. Paneldiskussionen går att se [här](#).

VÅRT ENGAGEMANG I KLIMATFRÅGAN

Under året har vi bjudits in av exempelvis kyrkor, kommuner och investerare både i Sverige och utomlands för att berätta om hur vi, sedan 2008, arbetat strategiskt med klimatfrågan i vår förvaltning. Många funderar på hur de ska kunna förvalta sitt kapital mer klimatvänligt.

Intresset i finansbranschen var särskilt stort 2015, till följd av en stor kampanj mot investeringar i fossilindustrin, d.v.s. bolag som utvinner kol, olja och naturgas. Den startades av studenter i USA och har spritt sig över hela världen. I kombination med det stora klimattoppmötet i Paris, i december 2015, var trycket extra starkt på investerare att visa ansvar i frågan. Läs avtalet [här](#). Läs mer om hur man kan minska klimatriskerna i sin portfölj och hur stor de fossila subventionerna är enligt IMF [här](#).

ÖKAT FOKUS PÅ INVESTERARNAS ROLL I KLIMATOMSTÄLLNINGEN

Efter Parisavtalet kan vi vänta oss tuffare klimatregleringar runt om i världen och mer fokus på finansbranschens roll i att styra om finansiella flöden i en koldioxidriktning, vilket är en uttalad målsättning i avtalet. För att klara tvågradersmålet, d.v.s. att planetens medeltemperatur stiger högst två grader jämfört med förindustriell tid, måste minst två tredjedelar av jordens fossila reserver ligga kvar i jordskorpan. Dessa tillgångar värderas högt i dag på fossilbolagens balansräkningar men riskerar att bli ”strandade”, alltså förlora sitt värde, framöver. Den risken har inte vi i vår portfölj, eftersom vi sålde av merparten av dessa bolag redan 2008. Parisavtalet har även en målsättning att man ska sträva mot högst 1,5 graders temperaturhöjning, då det skulle minska risken och effekten betydligt av klimatförändringarna.

De största klimatriskerna finns i energiintensiva bolag, t.ex. i stål-, cement- och kraftindustrin, men även i hela fordonsindustrin. Vi har endast ett fåtal sådana bolag i vår portfölj. Vi är ändå måna om att våra bolag arbetar medvetet med klimatfrågan, för energieffektivisering kan göras i de flesta verksamheter och driver utvecklingen framåt. Vi försöker dessutom ständigt hitta nya investeringar som erbjuder lösningar på klimatkrisen, såsom förnybar energi, energieffektivisering och skydd av tropisk skog. Vi är till exempel stolta över den nytta för människor, biologisk mångfald och klimat som vår investering i Althelia Climate Fund gör. De fick i höstas ett pris av FN för att vara en av de främsta förändringsagenterna, ”game changer” i klimatfrågan. Läs mer [här](#) och [här](#).

INVESTERARE SOM AGERAR

Svenska kyrkan är, sedan december 2014, medlem i Portfolio Decarbonisation Coalition (PDC). Vi såg det som en möjlighet att både dela med oss av vår erfarenhet till andra investerare om hur man kan kombinera god avkastning med en klimatstrategi och att lära av andra. PDC samlar i dag omkring 25 kapitalägare och kapitalförvaltare som arbetar med att minska klimatriskerna i sina investeringar. Tillsammans har de på olika sätt klimatjusterat över 600 miljarder dollar.

Initiativet startades för att skicka en tydlig signal till politikerna under klimattoppmötet i Paris i december 2015, med budskapet att investerare redan arbetar med omställning av sina portföljer och att det arbetet behöver draghjälp av politiska beslut. Målet var att mobilisera 100 miljarder dollar. Under själva mötet annonserade flera stora försäkringsbolag och pensionsförvaltare att de gick in i gruppen, varpå målet alltså överträffades hela sex gånger! Läs mer [här](#).

BOLAGSDIALOGER

Svenska kyrkan har, över lag, en portfölj med bolag som har ett välutvecklat arbete med hållbarhetsfrågor i sin verksamhet. Samtidigt är utmaningarna många och svåra, så det finns alltid mycket att förbättra även för dem som kommit relativt långt. Vi granskar våra innehav regelbundet med hjälp av konsultfirman GES Investment Services, som genomsöker nyheter och databaser runt om i världen. Om något bolag har uppmärksammats för att det bryter mot internationella konventioner påbörjar GES en analys och inleder en dialog med bolaget. Om anklagelserna är riktiga och visar på allvarliga brister i bolagets styrning blir det ett fall för en påverkansprocess som vi ibland deltar i. Inga sådana fall förekom 2015. Vi har under året däremot utfört dialoger på teman som vi ser som angelägna. Oftast arbetar vi ihop med andra investerare för att få större gehör.

En sådan fråga har gällt banker, då vi tillsammans med andra investerare har frågat hur bankerna kopplar sin affär till de risker och möjligheter som klimatförändringarna skapar. Inför klimatmötet i Paris publicerades en rapport som summerade läget och redogjorde för goda exempel. Rapporten visar dels att banksektorn missar sin chans att vara en tydligare kraft i omställningen från fossil till förnybar energi, dels att bristen på tydliga klimatstrategier skapar stora finansiella risker. Uppföljande samtal är inplanerade under 2016.

En annan fråga rör skatter. Ett välfungerande samhälle behöver skatteintäkter. Företag som är alltför sinnrika i sin skatteplanering tar inte sitt samhällsansvar. Flera storföretag som är verksamma i Europa har uppmärksammats för att de knappt betalar någon skatt. Detta har redan fått konsekvenser, till exempel i form av skärpt lagstiftning från EU som från 2016 kräver att multinationella storföretag redovisar hur mycket skatt de betalar land för land. Därför har vi under året fört dialog med ett antal svenska och utländska bolag för att få dem att rapportera om vilka principer som präglar deras avvägningar, hur frågor styrs och följs upp. Vi har även gett våra synpunkter

till två läkemedelsbolag som vi investerar i, eftersom läkemedelsindustrin är en av de branscher som troligen kommer att påverkas mest av nya skatteregler de kommande åren. Kansliet stödjer även arbetsgruppen inom FN-initiativet UNPRI (Principles for Responsible Investment) i denna fråga.

Det har nu gått tre år sedan över 1 100 arbetare förolyckades, när en stor fabrik, Rana Plaza, kollapsade i Bangladesh. Dessa människor, främst kvinnliga textilarbetare, tvingades arbeta i byggnader konstruerade likt korthus. Som en följd av katastrofen, lovade branschen att vidta åtgärder för att öka säkerheten och minska brandrisken i fabriker runt om i landet. I dag har mycket gjorts men man ligger efter den utsatta tidsplanen. För att uppmärksamma textilarbetarnas situation tre år efter tragedin vid Rana Plaza skrev Svenska kyrkan i början av 2016 under ett upprop till textilbranschen, tillsammans med 139 andra institutionella investerare, med ett sammanlagt kapital om över 3 000 miljarder dollar. Där uppmanar vi textilindustrin att fullgöra sina åtaganden vad gäller byggnadernas säkerhet och se till att det bildas oberoende säkerhetskommittéer på fabriker.

YTTRANDEFRIHET OCH INTEGRITET

The Global Network Initiative (GNI) är ett flerpartisinitiativ som grundades 2008 med syfte att stärka yttrandefriheten och integriteten på internet och i telefon. Medlemmar är investerare, akademiska institutioner, människorättsorganisationer och företag. Svenska kyrkan är styrelseledamot sedan 2013. Under en längre tid har man försökt att få fler företag som medlemmar än internetbolag, som Google och Microsoft. Under 2015 nåddes en överenskommelse med sju telekombolag, som efter en längre tids samverkan med GNI beslutat bli observatörer inom GNI, vilket föregår fullt medlemskap 2017. Bolagen är TeliaSonera, Millicom, Vodafone, Nokia, Telenor, spanska Telefónica och franska Orange.